

politika

Vlada ustanavlja še eno državno gozdarsko podjetje, stroka pa svari: korupcijsko tveganje pri tem je veliko

Tatjana Pihlar

1. oktober 2015 1. oktober 2015 0:00

Vlada naj bi v kratkem v državni zbor poslala predlog zakona o gospodarjenju z državnimi gozdovi. Njegovo bistvo je ustanovitev še enega državnega podjetja – Slovenski državni gozdovi, d.o.o. Gre za politični projekt vlade Mira Cerarja, ki je mnenje in pripombe stroke povečini zaobšel, davkopllačevalce pa bo ob zagonu stal 20 milijonov evrov.

Država želi prodajo lesa iz državnih gozdov z novim zakonom prevzeti v svoje roke. Poznavalci razmer menijo, da se to ne bo dobro končalo, saj evropski trg z lesom obvladujejo trije do štiri veliki trgovci. (Foto: Tomaž Skale)

Nenavadno in neodgovorno je, da vlada gospodarsko družbo Slovenski državni gozdovi, d. o. o., ki bo s prodajo državnega lesa obračala milijone evrov, ustanavlja brez poslovnega načrta, nenavadno je tudi to, da ta projekt kmetijskega ministra Dejana Židana podpira predsednik vlade Miro Cerar, poslanci njegove SMC pa vpijejo: »Zakon z nami ni usklajen.«

Brez dodelanih načrtov

»Priprava začasnega poslovnega načrta naj bi zajemala predvsem prvi dve leti delovanja družbe, ki sta ključni za uspešen nadaljnji razvoj. Poslovni načrt mora med drugim določiti: organizacijsko strukturo družbe, kadrovske politiko, potrebna zagonska sredstva, obseg nujne infrastrukture za delovanje družbe, postopke oddaje del v gozdovih, načine in pogoje prodaje gozdno-lesnih sortimentov, notranjo kontrolo nad delovanjem družbe v vseh poslovnih fazah.« To si je v izhodišča za ustanovitev družbe Slovenski državni gozdovi, d. o. o., zapisala koalicija, a je nanje gladko pozabila.

Tako tik pred sprejetjem zakona o ustanovitvi te družbe na vladi ni znano niti to, koliko zaposlenih bo imela – 100, 300, morda 500 – na kakšen način bo oddajala dela v državnih gozdovih, kako bo prodajala les, kako bo zagotovila, da bodo lahko delo v državnih gozdovih dobili tudi domači izvajalci in da bo hlodovina v večji meri končala na slovenskih namesto na avstrijskih in italijanskih žagah. Po podatkih državnega statističnega urada je namreč v letu 2014 čez mejo romalo skoraj 40 odstotkov vsega okroglega lesa. Posekali smo ga 6,3 milijona kubičnih metrov in od tega v tujino odpeljali 2,3 milijona kubičnih metrov.

Hlodovina tudi v prihodnje »še topla« v Avstrijo?

Zakon o gospodarjenju z državnimi gozdovi predvideva ustanovitev vsaj šestih lesnih centrov po državi, kjer naj bi skladiščili les. Po naših informacijah so si prav zaradi teh centrov skočili v lase nekateri člani SMC in kmetijsko ministrstvo, ki je nosilec tega projekta. SMC namreč hoče imeti v

njih tudi žage, kajti žagan les je manj zanimiv za tujce, zato naj bi v večji meri kot doslej ostal domači lesnopredelovalni industriji.

A poznavalci razmer ocenjujejo, da ta lahko pozabi na les iz državnih gozdov. Do konca junija 2016 ga bodo namreč – kot že skoraj 20 let doslej – prodajali koncesionarji, ki imajo z državo sklenjene pogodbe za izkoriščanje njenih gozdov, za drugo polovico leta 2016 pa zakon predvideva predvsem prodajo lesa na panjih. To pomeni, da kupcu les prodajo, ko drevo še stoji, zato sam organizira njegovo sečnjo in prodajo. In te priložnosti Avstriji gotovo ne bodo izpustili iz rok. Tako bo hlodovina najverjetneje tudi v prihodnje »še topla« potovala v Avstrijo – morda celo na katerem od 20 kamionov za prevoz lesa, kolikor naj bi jih davkoplačevalci kupili za potrebe novega, največjega gozdarskega podjetja v državi.

Korupcijsko tveganje je veliko

Do zakona o upravljanju državnih gozdov, ki je tik pred sprejetjem na vladi, je zelo kritična Koalicija za gozd, del katere so Slovenska fundacija za trajnostni razvoj Umanotera, Društvo za ohranjanje, raziskovanje in trajnostni razvoj Dinaridov Dinaricum, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije ter Pravno-informacijski center nevladnih organizacij. **Renata Karba**, koordinatorica Koalicije za gozd, poudarja, da predlagani zakon, ki je v vladni obravnavi, ne prinaša nobene vsebinske spremembe, ampak samo povečuje število državnih organizacij. «Les iz državnih gozdov bi lahko po izteku koncesijskih pogodb prodajala tudi katera od obstoječih inštitucij,» menijo v omenjeni koaliciji. Na vprašanje, ali bo predlagana ureditev lahko prispevala k okrepanju slovenske lesnopredelovalne industrije, pa odgovarjajo: »Podpora lesnopredelovalni industriji v predlogu zakona je izključno na deklarativni ravni, medtem ko zakon ne vsebuje nobenega konkretnega ukrepa, ki bi ta deklarativni cilj podprl.« V Koaliciji za gozd so prepričani, da bi bila za doseganje poštenih prodajnih cen lesa in s tem zagotavljanje surovine slovenski lesni industriji ustreznejša rešitev razvoj transparentnega trga lesa iz gozda (prek prodaje na gozdni cesti oziroma na dražbah) kot vzpostavljanje državnega monopolista.

Koalicija za gozd tudi svari, da v zvezi z osnutkom zakona o upravljanju državnih gozdov manjka preveč dokumentov in informacij, da bi bilo mogoče kvalificirano oceniti strokovno ustreznost, javnofinančno racionalnost, izvedljivost in korupcijsko izpostavljenost predlagane rešitve. Zato zakon po njihovem ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Sprašujejo se, ali kmetijsko ministrstvo teh dokumentov ne zna pripraviti ali pa jih noče javno objaviti. Pogrešajo predvsem strokovne podlage (analize prednosti in slabosti različnih modelov gospodarjenja z državnimi gozdovi), na podlagi katerih se je ministrstvo odločilo za ustanovitev še enega gozdarskega podjetja. Tega se – tako Koalicija za gozd – ne bi smelo lotiti niti brez akta o ustanovitvi družbe, kajti: »Manjkajoči dokumenti, ki jih bodo sprejemali naknadno in brez vključevanja javnosti, predstavljajo nesprejemljivo veliko korupcijsko tveganje. Družba z omejeno odgovornostjo v državni lasti je model, ki v Sloveniji dokazano služi ugrabitvi države. To potrjujejo primeri HSE in njegovih energetskih podjetij, DARS itd.«

Poziv ministrom: Zakon morate umakniti!

Tudi v Koaliciji za gozd se čudijo, da vlada gospodarsko družbo ustanavlja brez poslovnega načrta, saj brez njega ni mogoče presoditi javnofinančnih posledic predlaganega zakona. Tega ni mogoče storiti niti brez znane vsebine pogodbe med kmetijskim ministrstvom in novo družbo, prav tako ne brez podatka, koliko delavcev bodo s sklada prenesli na družbo in kolikšen strošek predstavljajo njihove pravice. V koaliciji pogrešajo tudi akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest družbe Slovenski državni gozdovi, d. o. o. »Brez tega akta ni mogoče pripraviti poslovnega načrta, poleg tega ni moč oceniti, ali je mogoče na trgu dela čez noč najti ustrezno število potrebnih strokovnjakov.«

Zakon o gospodarjenju z državnimi gozdovi na več mestih govori o dobičku, ki da ga bo ustvarjala nova družba. »Kaj pa, če bo izguba?« se sprašujejo v Koaliciji za gozd. Dodajajo še: »Iz predloženih informacij te možnosti ni mogoče izključiti.« Zato strokovne institucije pozivajo, naj se odzovejo tudi na najnovejšo različico zakona, predloge pa pošljejo kar na elektronske naslove ministric in ministrov, ki bodo odločali o usodi zakona in s tem o usodi državnih gozdov, vrednih okoli milijardo evrov.

[politika](#) [gozdarstvo](#) [Slovenski državni gozdovi](#) [d. o. o](#) [Koalicija za gozd](#)

POŠLJITE KOMENTAR

POŠLJITE POPRAVEK

Spremljajte prispevke na temo “Slovenija”

Tukaj vpišite vaš elektronski naslov

NAROČITE OBVESTILA

Obvestilo z zbranimi članki vseh tem, ki jih spremljate, pošljemo vsako jutro.

Seznam vseh naročil lahko na enem mestu upravljate preko povezave na dnu obvestila.